

PAUL EFMORFIDIS:

"HET LEVEN IS GOED VOOR JE."

Op uitnodiging van de Griek Paul Efmorfidis, ceo van Coco-Mat, reed **Ivo Valkenburg** op een houten Coco-Mat fiets van Athene naar Tirana. Zeven jaar geleden ging hij na een bijna faillissement met zijn gezin wonen in de bergen van Transsylvanië. Er volgde een naar binnen gekeerde periode waarin hij zich vaak voelde als de monnik uit de Russische film *Ostrov*. Deze was ervan overtuigd in de oorlog een collega te hebben doodgeschoten, ging het klooster in en bad doorlopend om vergeving. Vele jaren later blijkt de collega nog in leven en weet de monnik diens dochter te genezen. Een verslag van een bijzondere fietstocht met een verrassende wending.

Thuiskomen op de fiets naar Albanië

TEKST **IVO VALKENBURG** | BEELD **IVO VAN DER BENT**

Bijna zeven jaar geleden verhuisde ik van Amsterdam naar Transsylvanië. Uitgebreid stond ik stil bij alle schuldgevoelens, onmacht en schaamte in mezelf. Wie ben je nog als je als financieel adviseur bijna failliet bent gegaan? Wat ben je waard als je dierbare mensen zoveel pijn hebt bezorgd? Zeven jaar lang heb ik al mijn zogenaamde zekerheden, vaste ideeën en overtuigingen tegen het licht gehouden. Pas nu kan ik een nieuw hoofdstuk openen. Het was op de fiets van Athene naar Tirana. Om precies te zijn op de weg van Sarande naar Vlore in Albanië.

HOUTEN ZADEL

De fietstocht is een initiatief van Paul Efmorfidis, die in 1989 Coco-Mat oprichtte, een succesvolle fabrikant van natuurlijke bedden, matrassen, meubels. Inmiddels maakt Coco-Mat ook fietsen. “Als je samen aan het fietsen bent dan komt het echte gesprek vanzelf op gang. Je leeft pas als je gaat zweten. Veel mensen zitten de hele dag op kantoor en missen het echte leven. Met fietsen ontdek je waar het leven werkelijk om draait. Samen plezier maken, huilen, lachen en verbinding met de natuur.”

De fietsen van Coco-Mat zijn een esthetisch genoegen. Zelfs mensen, stevig verslaafd aan hun mobiele telefoon, kijken op. De fiets tovert bij iedereen een glimlach op het gezicht. Voor Paul staat de fiets voor een nieuwe manier van denken over mens, natuur en samenleving. Op zijn fiets laat hij zien wat het echte leven is. Maar fietservaring heb ik niet.

“IK NAM HET BESLUIT OM DE BERGEN IN MIJN EIGEN LEVEN TE GAAN BEKLIMMEN”

We rijden om vijf uur in de ochtend in het donker door Athene. Paul biedt een meisje een lift aan. Aan een verliefd stelletje vraagt hij of ze net uit bed zijn gekomen of onderweg naar huis zijn. Hij heeft oog voor elk mens die zijn pad kruist. Van de dakloze man tot de directeur van de bank. Al zijn we nog maar net vertrokken, ik begin me thuis te voelen.

Als ik de eerste heuvel met moeite beklim, voel ik dat Paul me een duwtje geeft. Het geeft me moed om door te gaan. Bij de eerste zonnestralen verschijnt de zee. Even later duik ik naakt in de zee, overmand door gevoelens. De eerste vijftig kilometer zit erop. Niet eerder in mijn leven heb ik m’n lichaam zo gevoeld. Met een gratis afdruk van het houten zadel in mijn achterste. Ik voel dat ik leef.

BOFKONT

Dan volgt een inspannende tocht langs de autobaan, met stevige tegenwind. Met veel moeite trap ik door en stop bij een winkel van Coco-Mat. De eerste

95 kilometer zit erop. Ik kan niet meer. Toch moeten we nog zeker negentig kilometer richting Patra. We worden verwend met een heerlijke lunch, geserveerd door een vrouw die even later een klant blijkt te zijn. Paul is enthousiast en ziet haar al een nieuwe Coco-Mat winkel openen. Hij vraagt haar of ze me een lift wil geven naar de plek waar we overnachten. Een uurtje later zit ik met haar en haar gezin in de auto en word ik uitgenodigd bij een charmant appartementencomplex met privé-strandje aan de Golf van Korinthe. De vrouw is blij om te klankborden over een aantal vraagstukken in haar leven. Ik luister met hart en ziel en voel me de grootste bofkont op aarde.

IVO VALKENBURG EN PAUL EFMORFIDIS: "AL FIETSEND ONTDEK JE WAAR HET LEVEN ECHT OM DRAAIT."



Foto Jeroen Timmers

De volgende dag rijden we in alle vroegte weg. Het is koel en het fluiten van de vogels en het tjirpen van de krekels klinkt als muziek in de oren. Op de fiets ontdek ik hoe belangrijk gezond eten is. Ik leer inzien dat er twee werelden zijn: de wereld van het leven en de wereld van de kunstmatigheid. Het echte leven zit in zuiver water, in een verse sinaasappel, noten, zelfgebakken brood. De kunstmatigheid zit in plastic flesjes, snoepgoed en fast food. Het leven zit in de uitwisseling van een glimlach, een oprechte ontmoeting met een mens, een dier, een bloem. In het kunstmatige leven zie je niet wie of wat er voor je staat. Je bent er niet bij met je hoofd, je hart, je ziel, je lichaam.

ACHT KILO

Het advies van Paul om niet teveel spullen mee te nemen, meende ik goed te hebben opgevolgd. Ik dacht met een rugzakje van acht kilo voor tien dagen heel economisch te zijn geweest. Paul schrok echter. "Waarom heb je dat allemaal meegenomen? Ik neem altijd alleen een onderbroek en twee t-shirts mee. 's Nachts even wassen en drogen. En water vind je overal."

Als we bij Patra over de bijna drie kilometer lange tolbrug van de Peloponnesos naar het Griekse vasteland rijden, voel ik me sterker dan ooit. We rijden na de brug een klein stukje over de autobaan naar het Noorden en nemen de eerste afslag richting de kust. Het wordt een lange dag. Ik krijg een lift over een bergpas heen. Dat geeft me een voorsprong op Paul en dat ontspant me.

Ik parkeer mijn fiets voor een huisje en Paul komt even later aanrijden. Een vrouw loopt gespeeld boos op hem af. "Waarom heb je niets meer van je laten horen?" Paul glimlacht. Vorig jaar ontmoette hij dezelfde vrouw onderweg van Kreta naar de Noordkaap. Hij gaf haar wat cadeautjes, want naast zijn ondergoed en twee shirts, puilt zijn rugzak wel uit met weggeefdingetjes, vooral eigengemaakte bamboepennen met zijn e-mail adres erop. De vrouw



De Llogarapas op weg naar Vlore: het moment om af te stappen en in beweging te komen.

zegt dat ze geen werk heeft en graag aan de slag wil. Paul is gecharmeerd van haar karakter en haar talent om met bamboe te werken. Hij stelt haar voor om bamboeflesjes te fabriceren ter vervanging van de plastic flesjes die nu nog in de Coco-Mat hotels worden gebruikt voor shampoo, etc. Een nieuwe onderneming is geboren.

Ik zie er tegenop om de volgende berg te beklimmen en probeer een lift te krijgen, maar dat lukt niet. Dan toch maar op de fiets. Soms moet ik afstappen omdat fietsen niet meer lukt. De ijzeren pedalen stoten dan tegen mijn enkel. Het bloedt behoorlijk. Ik vloek en prijs het moment waarop de top van de berg is bereikt. De lange afdaling is een geschenk uit de hemel. Ergens in de middag heb ik ruim 150 kilometer gefietst. Paul zegt dat we nog vijftig kilometer verder moeten. Ik besluit de bus te nemen.

LOOD IN DE BENEN

Paul vraagt uitgebreid naar het werk dat ik graag doe. Ik vertel hoe blij ik ervan word om problemen tussen mensen in organisaties op te lossen, mensen bij elkaar te brengen in dialoog, klokkenluiders te helpen en nieuwe visies te ontwikkelen met bedrijven die van betekenis willen zijn. Het valt hem op hoe gelukkig ik ben in Griekenland. Al meer dan tien jaar werk ik er regelmatig voor een grote verzekeraar. Ben verliefd op het land en haar mensen. Paul stelt voor samen een hotel te bouwen op Kreta van waaruit ik zakelijk mijn werk kan doen. “Kun je helemaal zelf inrichten voor conferenties, bijeenkomsten, wat je maar nodig hebt om je idealen te verwezenlijken.” Zomaar op een Grieks terrasje krijg ik een aanbod met een vrijwel gegarandeerd inkomen. Ik heb iets om over na te denken.

We vertrekken uit Arta. Zo’n 120 kilometer verderop ligt Igoumenitsa, de vermeende grensplaats met Albanië. Alles lijkt vandaag van een leien dakje te gaan. Ik vind het fietsen heerlijk, ondanks de pijnlijke wonden. Het aanbod van Paul doet me opnieuw beseffen dat het nooit geld is dat iets wel of niet mogelijk maakt. Het is iets anders. Het is de inspiratie en creatiekracht binnen onszelf. Ik voel die kracht als de grootst mogelijke vorm van vrijheid. Die kracht wil ik weer gaan ervaren. In mezelf. Niet op Kreta.

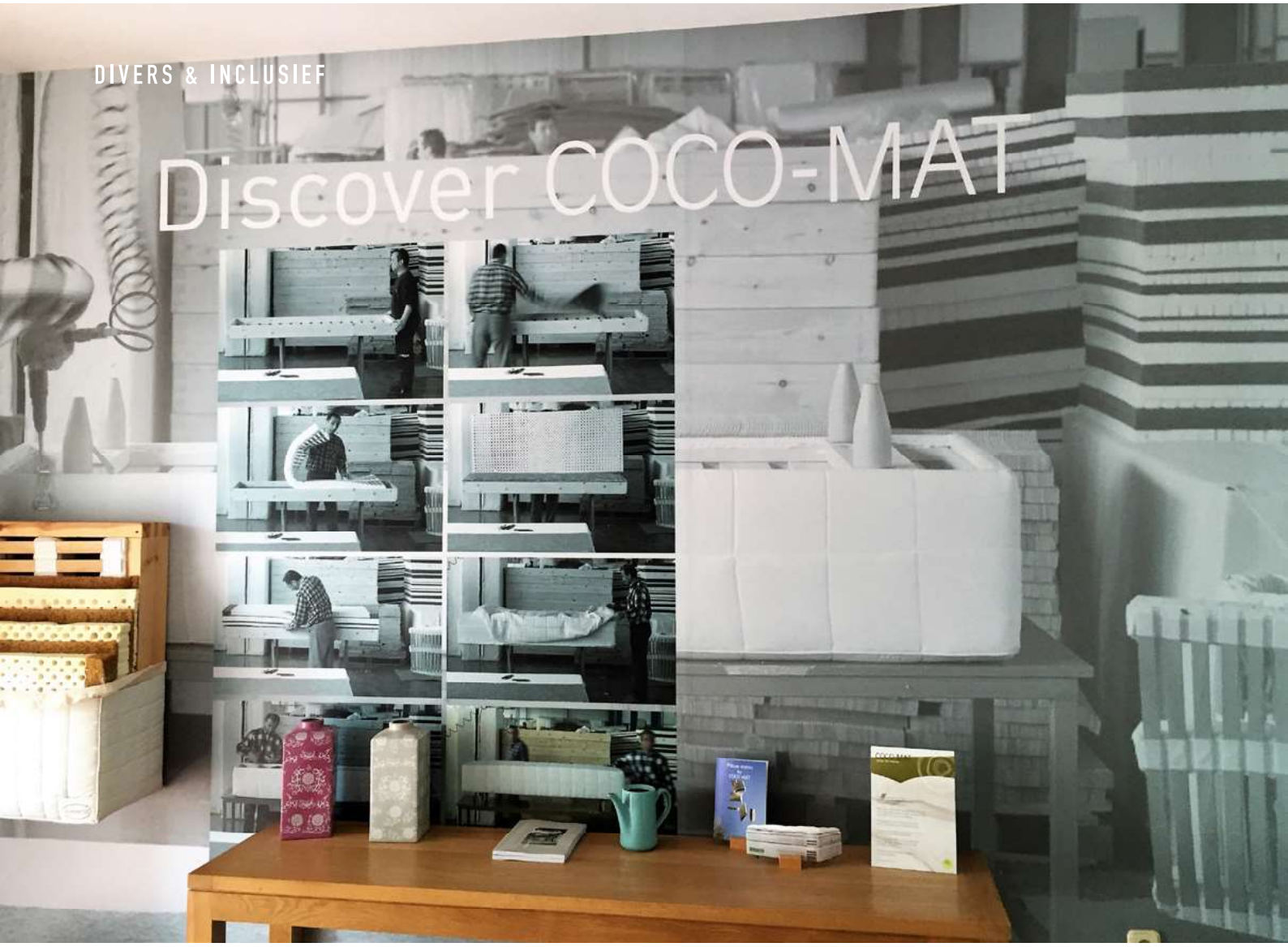
“DE ECHTE UITDAGING IS ZESTIGDUIZEND GEDACHTEN TOT RUST BRENGEN”

Bijna zwevend rijd ik over het asfalt. Na een korte stop bij een waterbron rijd ik naar het havenstadje Igoumenitsa. De grens blijkt veertig kilometer verderop te liggen.

Ik heb geen smartphone, geen landkaart en moet het elke dag doen met een klein papiertje waarop Paul twee of drie plaatsnamen heeft geschreven. Nu ben ik de weg kwijt. Een man stuurt me naar links. Ik twijfel en vraag het nogmaals, maar de man blijft volhouden dat ik naar links moet. Onderweg vraag ik ook een tegenligger hoe ik het beste bij de grens kan komen. Ook hij bevestigt dat ik op de goede weg zit. Op de top van de berg zie ik een aantal mensen zitten op een terrasje. Zij adviseren me om terug te gaan. Dat is veruit de kortste weg naar de grens. Ik voel het lood in mijn benen zakken en keer om. Intuïtie laat je nooit in de steek. De kunst is om erop te vertrouwen.

Als ik na ruim een uur de juiste weg heb teruggevonden, kom ik een ontspannen Paul tegen. Hij was uitgenodigd voor een lunch. “Ik heb ze over jou verteld. Zullen we omkeren en even gedag zeggen?” Ik verontschuldig me. Ik kan niet meer. Voor Paul is het goed. Hij fietst vrolijk verder en leeft zijn motto:

Discover COCO-MAT



Coco-Mat werkt alleen met honderd procent natuurlijke materialen. Inspiratiebron is de natuur zelf.

"Het leven is altijd goed voor je, ook als het even tegenzit."

Als we de grens met Albanië bereiken, vraagt Paul een priester hoe ver het nog is naar Sarande. "Het is niet te ver en niet te dichtbij", is het klassieke antwoord. Hij heeft geen idee. Later blijkt het nog zestig kilometer te zijn. Paul gaat op de fiets. Ik pak de bus.

METAFOOR

Het is de vierde dag van onze tocht. Ik zit er doorheen. We moeten over een enorme bergpas naar Vlore. De zon brandt in mijn nek en klimmen is een hel. Tot nu lukte het om 150 kilometer per dag te fietsen, ook al was ik ongeoefend. Je proeft het echte leven, voelt de zon en wind op je huid, ziet de ongerepte natuur, de azuurblauwe zee, dorpjes die in honderd jaar geen buitenstaander hebben gezien. Je ziet de roofvogels in de lucht en de koeien op de weg. Je maakt een kort praatje met een schaapsherder of met de Fransman die met zijn gele hesje van Parijs naar Athene wandelt, je neemt een slokje water en geniet van een lichte lunch met watermeloen en verse fetakaas. Natuurlijk grijpt af en toe de paniek je bij de keel. Dan is er angst om het doel van de dag niet te bereiken, angst om in een verlaten dorp achter te blijven, angst om zwakheid te tonen. De echte uitdaging is niet de afstand of de beklimmingen, maar het tot rust brengen van zestigduizend gedachten. Tot dan toe was het gelukt, maar nu knapte er iets. De weg voor me ging zo stijl omhoog dat alle moed me in de schoenen zonk.

Na ruim twee uur werd ik meegenomen door een vrachtwagenchauffeur. Boven op de berg besloot ik niet verder te fietsen naar de eindbestemming in Split, Kroatië. In plaats daarvan nam ik een diepgeworteld besluit om de bergen in mijn eigen leven te gaan beklimmen. Om na zeven jaar een nieuw hoofdstuk te openen. De bergpas is de metafoor voor de tocht die ik in mijn werkzame leven wil maken. Om in het bedrijfsleven het menselijk aspect in werk en economie tot leven te brengen. Om bedrijven en organisaties te ondersteunen om mens, natuur en samenleving te dienen. Om zichtbaar te maken hoe mooi de essentie en betekenis van de mens en het leven op aarde is en kan zijn. Om bij te dragen aan de transitie richting een nieuwe economie van welzijn en geluk. Om opnieuw, na zeven jaren van relatieve stilte, actief te worden in de wereld. Ik stapte voortijdig van de fiets, maar kwam juist in beweging. ■